

Toch weer Grandprix

KI-jaar 2005: flinke daling aantal eerste inseminaties

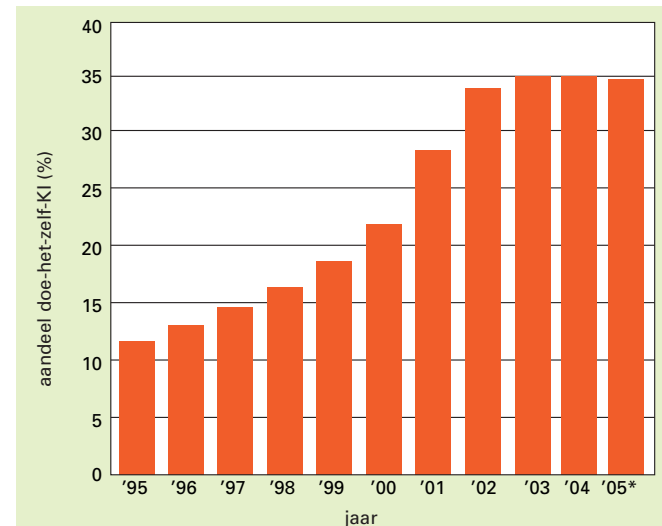
Voor het derde jaar op rij is Himster Grandprix de meest ingezette fokstier. De Lord Lilyzoon prolongeerde zijn titel in een KI-jaar waarin het aantal eerste inseminaties fors terugliep.

Het werd nog uitermate spannend aan het eind van het KI-jaar 2004-2005. Na drie kwart van het KI-jaar was de Altastier Lucky Mike bezig met een inhaalrace en was hij koploper Himster Grandprix op zesduizend eerste inseminaties na genderd. Zou het Lucky Mike lukken om voor het eerst voor KI-organisatie Alta de eerste plaats te bemachtigen? Nee, het was te veel gevraagd. Doordat Grandprix na de indexdraai van mei als actiestier werd gepromoot, steeg zijn gebruik fors en vergrootte hij zijn voorsprong uiteindelijk royaal met bijna 10.000 tot 45.135 eerste inseminaties. Grandprix prolongeerde zijn titel en is voor de derde maal op rij de meestgebruikte stier in Nederland.

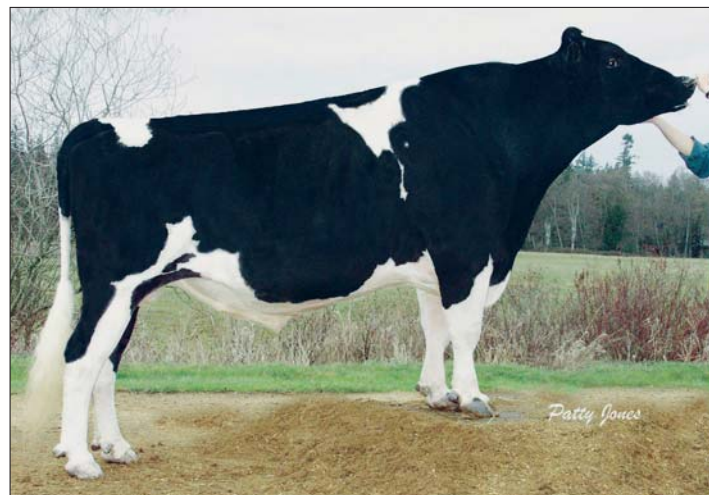
DHZ stabiel

Afgezien van de koppositie van Himster Grandprix zat het KI-jaar 2005 vol veranderingen. Hoewel het nog gaat om voorlopige cijfers, valt nu al de conclusie te trekken dat het aantal eerste inseminaties flink terugliep. Het totaal aantal eerste inseminaties nam met 6,3 procent af tot 1.341.176 eerste inseminaties (zie tabel 1). Helemaal definitief zijn deze cijfers overigens nog niet. Op de officiële getallen is het nog een paar maanden wachten totdat alle informatie van de DHZ-KI is verwerkt. In de afgelopen jaren

Figuur 1 – Aandeel DHZ-inseminaties (* = voorlopige cijfers)

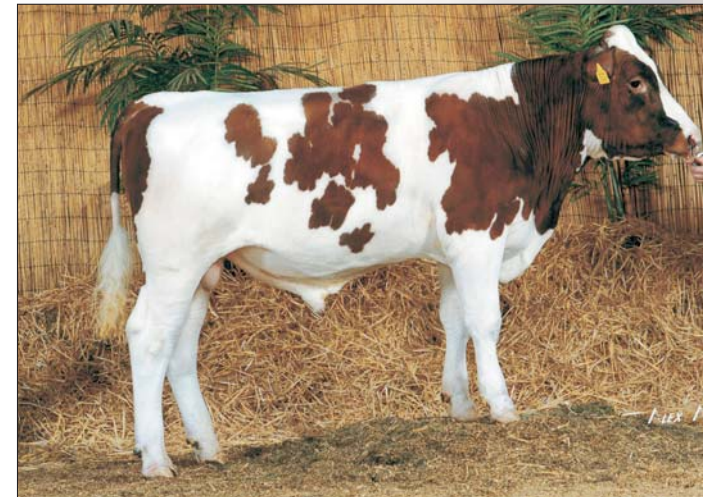

Grandprix voor de derde maal op de eerste plaats

CB Allen voert peloton Canadese stieren aan

kwamen na 1 september gemiddeld nog ruim dertigduizend eerste inseminaties binnen bij NRS. De verwachting is dat dat ook dit jaar zo zal zijn en daarmee komt de definitieve teruggang in het aantal eerste inseminaties nog op zo'n vier procent. Ter vergelijking, afgelopen twee jaar was het verlies in eerste inseminaties beperkter bij de bekendmaking van de voorlopige jaarcijfers: 3,5 procent in 2003 en 2,2 procent in 2004. Het aantal bedrijven dat DHZ-KI toepast, is nu 34,9 procent. Ook hiervoor geldt een najieffect, zodat duidelijk is dat het aandeel DHZ-KI op ruim een derde van alle inseminaties stabiliseert. Verschuivingen zijn er in de inseminatiemarkt. CR Delta zag het aandeel één procent afnemen tot 84,1. Ook Alta lijkt marktaandeel in te leveren, maar tot vorig jaar verwerkte zij de ge-

Mark 44 debuteert op de hoogste positie bij MRIJ

Kian met afstand meestgebruikte roodbonte stier

vens van de zelfstandige KI-service Freyr. Freyr levert nu zelf de gegevens aan bij NRS en blijkt goed voor 10.466 inseminaties. Tot de groeiers behoort KI Samen. Gezien het groot aantal DHZ-veehouders dat gegevens via Samen aanlevert, zal het marktaandeel (nu berekend met de voorlopige cijfers op 4,5 procent) naar verwachting toenemen.

Fleckvieh vertienvoudigd

Het jaar 2005 was het jaar van het Fleckviehras. Procentueel gezien dan. Vorig jaar werden er ruim 500 rietjes als eerste inseminaties verspoten, dit jaar vertienvoudigde het aantal tot ruim 5000. Daarmee krijgt het dubbeldoelras nu 0,4 procent van alle rassen achter zijn naam. Dat is in aantal gelijk aan het aan-

organisatie	eerste ins. 2004	eerste ins. 2005*
CR Delta regio Noord	425.071	392.401
CR Delta regio Oost	381.593	356.387
CR Delta regio Zuid-West	408.272	379.108
CR Delta totaal	1.214.936	1.127.896
Alta	105.626	91.394
Samen	59.555	60.927
Ned. Ver. KI Kampen	22.758	22.427
Freyr	—	10.466
Propos	6.741	7.438
Ing. Bureau Heemskerk	3.760	3.255
KI De Toekomst	1.883	1.606
overige KI's	15.735	15.767

totaal 1.430.944 1.341.176

Tabel 1 – Eerste inseminaties per KI-organisatie (* = voorlopige cijfers)

ras	2002	2003	2004	2005*
zwartbont HF	69,8	67,7	66,0	65,0
zwartbont FH	0,3	0,2	0,2	0,2
roodbont HF	17,4	18,5	18,6	18,5
MRIJ	2,7	2,4	2,2	2,2
Montbéliarde	0,4	0,5	0,5	0,6
Brown Swiss	0,3	0,3	0,4	0,4
Jersey	0,4	0,3	0,2	0,2
blaarkop	0,2	0,2	0,2	0,3
Belgisch witblauw	7,1	8,3	10,1	10,7
Piemontese	0,5	0,4	0,3	0,2
Blonde d'Aquitaine	0,3	0,3	0,4	0,3
verbeterd roodbont	0,4	0,4	0,3	0,3
Fleckvieh	—	—	0,04	0,4
Zweeds roodbont	—	—	—	0,3

Tabel 2 – Gebruik stieren, uitgedrukt in percentage en gerangschikt per ras (* = voorlopige cijfers)

tal Brown-Swissinseminaties en meteen al meer dan het Jersey-aandeel. Zwartbont Holstein verloor een procent terrein tot 65,0 procent. Deze daling bleek niet zoals in voorgaande jaren ten gunste van het aandeel roodbont. Die opmars lijkt gestuit, het aandeel inseminaties dat uitgevoerd werd met een roodbonte stier stabiliseerde op 18,5 procent.

Eén op de tien eerste inseminaties wordt inmiddels uitgevoerd met een Belgische witblauwe stier. Het aandeel witblauw won zelfs nog licht terrein tot 10,7 procent.

Oudgedienden

De spreiding in het gebruik van de top van de fokstieren lijkt steeds verder toe te nemen. In 2003 zorgden ruim 65.000 eerste inseminaties ervoor dat Himster Grandprix de lijst aanvoerde, vorig jaar waren er 53.000 ruim voldoende voor de koppositie. Dit jaar bleken 45.135 eerste inseminaties al genoeg. Niet alleen bij de binnenlandse stieren lijken topstieren minder intensief gebruikt, hetzelfde geldt voor de zwartbonte importstieren. Vorig jaar doorbrak Jocko Besne de grens van 10.000 eerste inseminaties, maar dat aantal is voor de huidige nummer één, CB Allen, ver weg. De Emoryzoon CB Allen behaalt voor het eerst de koppositie en voert een peloton Canadese stieren aan. Alleen de Franse Jocko Besne kan de hegemonie doorbreken. Opvallend detail bij de top van de importstieren is dat Allen, Design, Jocko Besne, Comestar Leader en Justy alle in het bezit zijn van fokstierdochters. Oudgedienden blijven bij Nederlandse veehouders lang populair.

Zweeds roodbont en Fleckvieh

Geen moment is bij roodbont de koppositie van Kian in gevaar geweest. Zijn inzet was twee keer zo groot als die van de nummer twee, debutant Frederik Puntroad. Puntroad steekt KI Kampen-speler Taco naar de kroon, Taco bleek goed voor 15.590 eerste inseminaties. Bij roodbont import is het voor de tweede maal dat de Duitse Konvoy de lijst aanvoert. Zijn naaste belager is niet net als Konvoy een roodbonte Holsteinstier, maar Peterslund is van Zweeds roodbonte origine. Van het Fleckviehras voegde Enrico zich bij de topvijf. Een originele afstamming in combinatie met een goede productievererving zorgde voor populariteit van MRIJ-stier Mark 44. De Parolezoon verdrong Cor 53 van de eerste positie. De witblauwen beheersen de top van de meestgebruikte vleesstieren. Ecolo is het meest gevraagd en ook Urbanus van KI Kampen is met 8566 eerste inseminaties veel benut.

Jaap van der Knaap

Tabel 3 – Eerste inseminaties per stier (1 september 2004-31 augustus 2005)

naam stier	eerste ins.	naam stier	eerste ins.
zwartbont		Jusaba Lex	2.370
Himster Grandprix	45.135	CBU Ferdinand	2.127
Lucky Mike	35.900	Kampjes White Wonder	1.957
Ruud Trevor	32.227	Subliem Tulip	1.811
Delta Olympic	25.835	Match 2	1.810
Holim Rafael CV	25.518	Beautiful	1.743
K.H. Winston	25.209		
Downalane Cello	21.227	MRIJ	
Hidden Future	21.182	Mark 44	3.962
Laurenzo	20.357	Cor 53	2.571
Delta Nevada	17.809	DZ Alzonn Parom	2.488
Katshaar Kirby CV	16.651	Leo 102	1.311
Beverlake Louson	16.503	Timon	1.189
Woudhoeve Superior	16.371		
Horst Harry	16.206	zwartbont import	
Delta Consul	16.057	Canyon-Breeze Allen	4.629
Art-Acres Win 395	14.510	Dixellen Design	4.138
Delta Hugo	12.349	Jocko Besne	3.586
Green Valley Obelisk	11.412	Granduc Tribute RF	3.303
IJsselviendt Breakout	11.301	Comestar Leader	3.298
De Rith Chassee	11.163	Ladino Park Talent RF	2.710
Delta Stilist	11.015	Ridge-Star Justy	2.565
Woudhoeve Flyer	10.857	Fantasy Burberrys	2.504
Looking Major	10.149	Anthea Gigh Norik	2.354
Lightning RF	10.004	Zidane	2.307
Eastland Cash	9.116	Jesther CV	2.304
Frankenhof Accoord	8.712	Okendo	2.218
Orcival CV	8.487	Hartline Taylor	2.093
De Crob Dynasty CV	7.254	Kolhomer Elvis	1.883
Doolhof December	6.764	Dixie-Lee Aaron	1.575
De Crob Bingo	6.696	Pennview Income	1.543
De Crob Adept	6.394	V Eaton	1.521
Delta Chrissy	5.683	Hanno	1.509
VAH Wonderboy	5.348	Vanzetti Manfred Flagello CV	1.439
Geremjo	4.724	Art-Acres Patron Spock	1.424
Fitlist CV	4.600	V Elo	1.307
Southland Ronny	4.316	Braedale Goldwyn	1.286
Melchior	3.471	Hartline Titanic	1.240
Delta Canvas RF	3.415	Clinita Zack Frederick	1.229
Swamo Jewel	2.718	Maco Scotty	1.226
		Emerald Acres SA T Dawson	1.201
roodbont		Elite Mountain Donor	1.062
Kian	37.642		
Frederik Puntroad	18.972	roodbont import	
Taco	15.590	Konvoy	3.881
Midpeler Misty	13.875	Peterslund (Zweeds roodbont)	2.639
Oudkerker Reno	10.324	Taecks	2.401
Almere Pericles	10.172	Faber	2.038
Corn Redgold	10.037	Enrico (Fleckvieh)	1.276
Creyhorst Clor 2	6.419		
Batenburg Daan	5.467	vleesstieren	
Cedric	3.184	Ecolo de St. Helene (BWB)	18.628
Heide Henson	3.174	Diabolo d'Emise (BWB)	13.935
Stadel	2.940	Goldique (BWB)	12.665
Jerom	2.926	Bourgeois de Witcourt (BWB)	9.591
Cocktail 19	2.798	Jeton de l'Ecluse (BWB)	9.530
Malie	2.448	Urbanus 8309 Grigeoule (BWB)	8.566